

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Z objektů prozkoumaných na lokalitě pochází bohatý keramický materiál. Především zlomky mís, hrncovitých a amforovitých nádob a také nádob menších rozměrů, pohárů a misek často velmi kvalitně vyráběných. Na nádobách často najdeme plastickou výzdobou v podobě „sovích hlaviček“ a malovanou, červeno-bílou bichromii. Mezi nálezy vynikají objevy fragmentů keramického „trůnu“ a torzo ženské figurální plastiky mašůveského typu (obr. 8).

Arkadiusz Tajer

Resumé

Přerov-Předmostí (Bez. Přerov), „Díly“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 8. Přerov-Předmostí 6 (okr. Přerov). Torzo ženské figurální plastiky.

Abb. 8. Přerov-Předmostí 6 (Bez. Přerov). Weibliche Figuralplastik – Torso.

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ, OKR. PŘEROV)

„Hejnice“. Neolit (MMK). Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: body GPS: 49.4657683N - 17.4230289E, 49.4652350N - 17.4253194E, 49.4643911N - 17.4223100E, 49.4642239N - 17.4230183E.

V průběhu záchranného výzkumu na stavbě D1 – 0136 na lokalitě Přerov-Předmostí 8 bylo prozkoumáno několik sídlištních objektů, které lze datovat do mladšího neolitu (MMK). Význačné postavení mezi nimi zaujímají 3 tzv. dlouhé jámy (obj. 80, 27/104 a 107/111). Dvě z nich byly prozkoumané celé, jedna pouze z poloviny, zbylá část zasahovala mimo plochu stavby. Jejich délka se pohybovala od 17,2 do 19,25 m při průměrně šířce kolem 2,2 m a hloubce 1 m (obr. 9). V každé z dlouhých jam se nacházel jeden kostrový hrob ve skrčené poloze na levém boku se shodnou orientací Z–V (ve dvou případech šlo o dospělé ženy, zbylý hrob patřil dospělému muži). Jámy 80 a 27/104 ležely rovnoběžně vedle sebe s rozstupem zhruba 3 m a obě obsahovaly hrob se zahluobenou hrobovou jámou do dna objektu (H2 a H3, obr. 10, 11). Třetí jáma 107/111 byla od dvou předešlých vzdálena asi 5 m a půdorysně směřovala delší osou na střed mezi obě rovnoběžné jámy. Obsahovala však kostrový pohřeb (k. 809) bez hrobové jámy a milodarů, který byl umístěn v horní části zásypu objektu. Zásyp všech tří objektů nebyl příliš bohatý na nálezy, bylo získáno několik desítek keramických střepů kultury s moravskou malovanou keramikou, mazanice a minimum štípané kamenné industrie (nejčastěji čepelky). Funkce dlouhých jam není prozatím vysvětlena, jedná se však o jejich první výskyt na našem území (rozšířeny spíše v Německu).

Martin Golec, Pavlína Kalábková, Lukáš Šín, Jakub Vrána, Tomáš Zeman

Resumé

Přerov (Kat. Předmostí, Bez. Přerov), „Hejnice“. Neolithikum (MBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 9. Přerov-Předmostí 8 (okr. Přerov). Dlouhé jámy MMK.

Abb. 9. Přerov-Předmostí 8 (Bez. Přerov). Lange Grube MBK.

Obr. 10. Přerov-Předmostí 8 (okr. Přerov). Hrob H2.
Abb. 10. Přerov-Předmostí 8 (Bez. Přerov). Grab H2.

Obr. 11. Přerov-Předmostí 8 (okr. Přerov). Hrob H3.
Abb. 11. Přerov-Předmostí 8 (Bez. Přerov). Grab H3.

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ, OKR. PŘEROV)

„Malé Předmostí“. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum v trati „Malé Předmostí“ se nachází na trase nově budované rychlostní komunikace D1 – 0136, ve směru Přerov–Říkovice. Předmětná lokalita leží na západním okraji města Přerova, v blízkosti městské části Předmostí, s nadmořskou výškou 224–225 m. Trať nazvaná pracovní „Malé Předmostí 7“ dále navazuje na tratě „Široký“ a „Díly“, které se také nacházejí v trase plánované stavby, a probíhá zde rovněž záchranný archeologický výzkum (Kalábek 2018, 136, 152–153, 195–196; Vrána 2018, 135, 152, 175). Výzkumné práce v trati „Malé Předmostí 7“, v roce 2018 navázaly na předchozí záchranné práce započaté již v sezóně 2017 (Hadrava 2018, 135–136, 194–195).

Během sezóny 2018, bylo při záchranných archeologických pracích exkavováno a následně zdokumentováno celkem 477 sídlištních objektů z celkového počtu 1058 objektů. Materiál získaný ze zkoumaných objektů nám předběžně podává doklad o osídlení této polykulturní lokality v období neolitu, doby bronzové, halštatu, latěnu a raného středověku.

Osídlení s lineární keramikou bylo z trati „Malé Předmostí 7“ prozatím doloženo dvěma sídlištními objekty zkoumanými v sezóně 2017 (Hadrava 2018, 135). Během výzkumu v roce 2018 byl na rozhraní zkoumaných ploch V/VI odkryt půdorys stavební konstrukce č. 005. Jedná se o částečně dochovaný půdorys neolitického domu pětiřadé sloupové konstrukce, orientované ve směru S-J. Dům měl obdélný půdorys tvořený pěti řadami sloupových jam dosahující rozměrů 6 m na šířku a 12,5 m na délku. Nejlépe byla dochována východní a jižní část obvodových stěn domu, kde byly nosné sloupy zapuštěné těsně vedle sebe a tvořily neporušenou řadu. Střed domu a jeho západní část byla naproti tomu výrazně porušena sídlištními objekty z období slezské fáze kultury lužických popelnicových polí. Půdorys domu tvořilo celkem 38 sloupových jam zachovaných v úrovni geologického podloží. Sloupové jámy měly oválný nebo kruhový půdorys s hloubkou pohybující se v rozmezí 0,22–0,65 m. Výplň sloupových jam obsahovala ojedinelé fragmenty mazanice a uhlíků. Na některých řezech sloupových jam bylo možné pozorovat utěsnění sloupu hlinou, získanou v průběhu hloubení jámy pro zasazení sloupu. Během exkavace neolitického domu byly rovněž prozkoumány dvě stavební jámy situované podél delších stěn domu. Hliníky se také nacházely v superpozicích se sídlištními objekty z pozdní doby bronzové. Z neporušených částí stavebních jam byla získána nevelká kolekce jemně plavené keramiky, zdobená notovou značkou.

Sídlištní aktivity lidu s moravskou malovanou keramikou, jsou v poloze „Malé Předmostí 7“ doloženy prozatím dvěma objekty, z nichž jeden (obj. 101) byl zkoumán již v minulé sezóně 2017 (Hadrava 2018, 136). Oba objekty lze interpretovat jako stavební jámy, tzv. hliníky. Výkop hliníku č. 590 zkoumaného v roce 2018 se nacházel zhruba ve vzdálenosti 20 m od objektu č. 101. Výkop měl nepravidelný oválný půdorys se stupňovitě členěnými stěnami, které navazovaly na nepravidelně zahluobené dno. V půdorysu dosahoval rozměrů 3,72 × 6,28 m s maximální hloubkou 1,67 m. Z výplně stavební jámy byla získána početná kolekce archeologického materiálu, zastoupená četnými fragmenty keramiky, kostí a mazanice. K ojedinelým nálezům náleží kostěné šídlo a kamenná sekerka.

Ve vzdálenosti čtyř metrů východním směrem od zkoumané stavební jámy č. 590, byl odkryt půdorys nadzemní sloupové konstrukce č. 004. Jedná se o částečně dochovaný obdélný půdorys o velikosti 4 × 6 m,